

[Lars M. Olsen.]

forrige krig på børsen og andre steder, kunne blive holdt i ave. Disse betragtninger var ikke alene mit partis, men det var hele rigsdagens indstilling ved denne krigs udbrud. Derfor fik vi også straks en lang serie love, som i stor udstrækning siden da har vist deres berettigelse, bl. a. også loven om udbyttebegrænsning.

Når vi nu i dag diskuterer berettigelsen eller ikke-berettigelsen af en foreløbig fortsættelse af denne lovgivning, må det være tilladt at henvise til, hvordan det gik, dengang man lod 5 og 7 være lige. Lad mig derfor understrege, at loven om udbyttebegrænsning — dens mangler og dens irrationelle opbygning iøvrigt ufortalt — så længe den har været gældende, har medvirket til at holde aktiemarkedet i relativ ro, har medvirket til, at aktieselskaberne, og naturligvis navnlig de ældre, kan glæde sig og bør glæde sig over, at lovgivningsmagten har tvunget dem til at foretage en meget betydelig konsolidering, og at fortidens børsjobberi og store spekulationstab denne gang er undgaaet. Det er der efter mit partis opfattelse al mulig grund til at understrege og fremhæve netop i dag, hvor vi nu går over til at give aktionærerne frihed til selv at fastsætte deres udbytter.

Det havde måske egentlig været på sin plads, om erhvervslivets spidser fremfor at indsende protester til udvalget med krav om udbyttebegrænsningens ophør havde mødt op i en deputation og havde afleveret i dag en smuk kaligraferet adresse med en virkelig oprigtig tak for, at rigsdagen med så stor kraft havde holdt igen og modvirket børsjobberiet og spekulationen, sådan som man kendte den under den forrige verdenskrig. Men det er ikke sket. Man har tværtimod hævdet, at man hidtil har gjort aktionærerne stor uret ved disse samfundsmæssige indgreb. Jeg beklager hele den tale i pressen, og jeg forstår heller ikke, at der er visse medlemmer her i salen, som næsten har været i stand til at bebrejde sig selv, at komme med undskyldninger for, at de har været med til at føre denne politik, som i hvert fald stort set har været til gavn til alle sider, måske lige med undtagelse af de udprægede snæversynede aktionærinteresser.

Man taler så ofte om, og det blev også gjort under lovforslagets første behandling, at aktionærerne i dette land for en stor dels vedkommende består af småfolk, mindre velstillede enker o. s. v. Jeg kunne godt lide at vide, hvor man i grunden har disse oplysninger fra. Mig bekendt er der aldrig

optaget nogen statistik, der har fastslået rigtigheden af denne antagelse. Jeg er tværtimod tilbøjelig til at tro, at mindre velstillede borgere i almindelighed har foretrukket andre former for pengeanbringelse end netop aktiekøb.

Men nu handelsministerens nye forslag, hvorfor har det da fået denne kolde skulder og denne enstemmige afvisning fra alle salens borgerlige partier? Er det, fordi handelsministerens forslag har haft en ultimativ karakter? Er det, fordi han ikke har villet forhandle om forslaget i udvalget, eller hvad er årsagen? Nej, det er ingen af disse grunde. Det lå allerede klart, endnu inden ministeren forelagde sit forslag her i salen, at det ville møde meget stærk modstand inspireret fra børsinteressert side. Vi så da også, at allerede under første behandling tog alle ordførere med undtagelse af den kommunistiske med stor præcision, ensartethed og skarphed afstand fra lovforslaget. Denne linie er i fuldt omfang blevet opretholdt under de såkaldte udvalgsforhandlinger. Der har nemlig ikke været tale om forhandlinger, ordet diktat dækker bedre, hvad der er sket i udvalget.

Medens vi ofte, når vi i dette ting drøfter krise- og restriktionslovgivning, har kunnet observere, at der er mere end en grads-forskel mellem de to konservative partier og det radikale venstre, har det ærede medlem hr. Rasmussen (Gylling) i denne sag ligget helt på linie med de konservative og venstre. Om just det radikale partis vælgeres interesser er så sammenfaldende med de konservative partiers, som det ærede medlem hr. Rasmussen (Gylling) har givet udtryk for, er vel nok et spørgsmål. Årsagen er vel langt snarere den, at det radikale venstre er faldet for den samme psykose, er faldet for den samme indstilling, som beherskede konservative og venstre, ønsket om restriktionernes afskaffelse næsten for enhver pris. Retsforbundets stilling kan naturligvis ikke forbavse nogen og da slet ikke mit parti. Eller har dette, jeg havde nær sagt borgerlige sammenrend, andre årsager? Er det, fordi ministerens forslag har bygget på principper, som tingets øvrige medlemmer tidligere har vendt sig imod? Nej, heller ikke. F. eks. beklagede det ærede medlem hr. Bjørner for knap et halvt års tid siden, at man ikke herhjemme som i Sverige havde tilladt aktieselskaber at udbetale udbytter også af selskabets egenkapital. Også andre ærede borgerlige ordførere har luftet denne tanke tidligere, og den højtærede ministers forslag er næsten ord til andet hr. Villemoes' for-